

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Jitky Zavřelové a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **Q. T. V.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2020 čj. CPR-18953-3/ČJ-2020-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 12. 2020, čj. 17 A 86/2020-45,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, odboru cizinecké policie (dále „správní orgán I. stupně“), ze dne 16. 4. 2020, čj. KRPK-96601-47/ČJ-2019-190022, bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce (dále „stěžovatele“) podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále „zákon o pobytu cizinců“), a stanovena doba, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie, na dobu 6 měsíců. Proti rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, o kterém žalovaná rozhodla tak, že změnila část výroku ohledně počátku doby, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území států EU, z okamžiku pozbytí oprávnění k pobytu na území na okamžik, kdy uplyne doba k vycestování. Ve zbytku žalovaná rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Následně podal stěžovatel proti rozhodnutí žalované žalobu u Krajského soudu v Plzni, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl.

[2] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost a spolu s ní požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnil integrací v ČR a rodinným zázemím. Žije v ČR od roku 1993 a bydlí s družkou (rok nar. X) a dcerou (rok nar. X). Ve Vietnamu by měl potíže s hledáním práce vzhledem k jeho vyššímu věku. Navíc se svojí družkou začali podnikat v podobě provozování obchodu na tržnici u Chebu. Stěžovatel však jen v obchodě drobně vypomáhá, protože v současnosti nedisponuje oprávněním k pobytu. Zároveň se však družka není schopna o obchod starat sama, a musela by jej v případě odcestování

stěžovatele zřejmě zavřít. Stěžovatel poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011-100, ze dne 6. 12. 2005, čj. 2 Afs 77/2005-96, č. 786/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2020, čj. 8 Azs 339/2019-38.

[3] Žalovaná upozornila, že stěžovatel nikdy nepopíral nelegální pobyt na území, vždy zdůrazňoval jen hledisko přiměřenosti, které bylo důkladně zhodnoceno správními orgány a krajským soudem. Jako důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel opět uvádí tyto stejné argumenty, které podle názoru žalované přiznání odkladného účinku neodůvodňují. Přesto je žalovaná přesvědčena, že Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek přizná, protože návrhům na přiznání odkladného účinku v případě správních vyhoštění Nejvyšší správní soud nesprávně paušálně vyhovuje, pokud jsou splněny dvě velmi povšechné podmínky: (1) jde o cizince, (2) který by musel vycestovat z EU.

[4] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. platí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. upravující odkladný účinek žaloby se užijí přiměřeně. Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS).

[5] Odkladný účinek kasační stížnosti představuje zcela výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí, a měl by být využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit značné obtíže. Kasační stížnost, jako mimořádný opravný prostředek, směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí, a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je proto třeba na rozhodnutí krajského soudu pohlížet jako na správné. Pouze v případě naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je možno tuto zásadu narušit.

[6] Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti věci. Vznik újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozsudku či jiným právním následkem plynoucím z rozsudku, popř. z rozhodnutí aprobevnaného rozsudkem krajského soudu. Zároveň musí jít o následek určité intenzity, aby jej bylo vůbec možno označit za újmu, kdy zákon hovoří o újmě „nepoměrně větší“. To má svou logiku, protože v řízeních, v nichž není vyhověno žádosti účastníka, případně je mu zrušeno či omezeno nějaké oprávnění nebo uloženo opatření či správní trest, na účastníka pochopitelně budou doléhat právní následky negativního rozhodnutí – ať by byly sebmírnější – tíživěji než na veškeré další osoby, kterých se rozhodnutí vůbec netýká. Zpochybnění přiznání odkladného účinku pro rozpor s důležitým veřejným zájmem leží oproti tomu na žalovaném (srov. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, čj. 52 Ca/2003-144, č. 87/2004 Sb. NSS).

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vůbec bylo způsobilé odvrátit stěžovatelem tvrzenou újmu spočívající v nezbytnosti vycestovat z území ČR zpět do Vietnamu. Žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění má odkladný účinek ze zákona (§ 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců). Oproti tomu kasační stížnost v téže věci odkladný účinek nemá a Nejvyšší správní soud rozhoduje o jeho přiznání v souladu s výše citovanými ustanoveními. Tvrzenou újmu spojenou s nutností vycestovat z území ČR tak lze přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odvrátit, neboť v opačném případě, by stěžovatel v souladu s rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl povinen vycestovat.

[8] Obecně lze konstatovat, že je judikatura Nejvyššího správního soudu ve vztahu k přiznávání odkladného účinku kasačním stížnostem ve věcech správního vyhoštění poměrně vstřícná (viz např. stěžovatelem citované usnesení NSS sp. zn. 6 As 82/2012). Zdejší soud již v usnesení sp. zn. 1 Azs 160/2014 dospěl k závěru, že pokud je přezkoumáváno rozhodnutí o správním vyhoštění, je újma hrozící stěžovateli při výkonu takového rozhodnutí zřejmá z jeho samotné povahy. Taková újma spočívá jak v zajištění práva na spravedlivý proces, tak práva na respektování soukromého a rodinného života. K existenci takové možné újmy přitom musí kasační soud přihlídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku sám netvrdí žádné konkrétní skutkové okolnosti svého případu nebo neoznačí důkazy, jimiž lze prokázat možnost vzniku nenahraditelné újmy vzniklé nepřiznáním odkladného účinku. V usnesení ze dne 29. 5. 2019, čj. 8 Azs 147/2019-22, Nejvyšší správní soud nicméně zdůraznil, že dosavadní judikatura zdejšího soudu ve věcech přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění nemůže být chápána jako důvod pro automatické přiznávání odkladného účinku kdykoliv, kdy o něj stěžovatel požádá, aniž by soud ve věci zkoumal naplnění výše uvedených požadavků stanovených § 73 odst. 2 s. ř. s. (ve spojení s § 120 téhož zákona).

[9] Jak Nejvyšší správní soud uvedl v bodě [6] tohoto usnesení, stěžovatel má povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti věci. Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku toliko uvedl, že žije v ČR delší dobu a bydlí se svojí družkou a dospělou dcerou. Vedle toho argumentoval vyšším věkem a podnikáním na tržnici.

[10] Stěžovatel uvádí své rodinné poměry pouze obecně, aniž by blíže rozvedl, v čem konkrétně by spočíval zásah do jeho soukromého a rodinného života, jestliže by odkladný účinek kasační stížnosti nebyl přiznán. Krajský soud v bodu [15] svého rozsudku ohledně argumentace rodinným životem upozornil, že stěžovatel žil ve Vietnamu v letech 2014 – 2016, kde tehdy pracoval a kde rovněž žije jeho syn a rodiče, tudíž mu nemůže činit potíží žít tam nyní. Stejně tak se krajský soud vypořádal i s námitkou podnikání na tržnici. Ve stejném bodu poukázal na chybějící oprávnění stěžovatele vykonávat na území výdělečnou činnost; stěžovatel se tedy snaží odůvodnit svůj další pobyt na území činností, kterou vykonává nelegálně. Krajský soud se dotkl i otázky dcery stěžovatele, kterou podle bodu [17] nevyslechl, protože by její výslech nic neobjasnil: dcera sice žije s otcem, ale je dospělá a stěžovatel již od ní jednou na dva roky odcestoval, přičemž nyní žalovaná rozhodla o zákazu vstupu stěžovatele do států EU na 6 měsíců.

[11] Nejvyšší správní soud proto zdůrazňuje, že krajský soud v napadeném rozsudku uvedl konkrétní důvody, proč není správním vyhoštěním nepřiměřeně zasaženo do

soukromého a rodinného života stěžovatele. Ten měl možnost na tyto důvody reagovat v návrhu na přiznání odkladného účinku a přesvědčit Nejvyšší správní soud o tom, že by mu nepřiznáním odkladného účinku byla způsobena újma zásahem do jeho rodinného a soukromého života. Stěžovatel však zůstal i nadále v rovině zcela obecných tvrzení, která blíže nerozvedl, a ani nijak nedoložil. Nelze proto než dospět k závěru, že stěžovatel nedostál své povinnosti tvrdit a osvědčit vznik újmy. Obecné tvrzení stěžovatele o jeho rodině žijící v ČR nemůže bez dalšího obstát jako důvod pro přiznání odkladného účinku, stejně jako obecná tvrzení o potížích s hledáním práce ve Vietnamu či obecný odkaz na (patrně nelegální) výdělečnou činnost na tržnici.

[12] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené v případě stěžovatele neshledal naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku, neboť stěžovatel dostatečně netvrdil a neprokázal, že mu výkonem rozsudku krajského soudu nebo jeho jinými právními následky hrozí vznik újmy. Pouhá možnost odvrácení vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění neodůvodňuje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, jestliže stěžovatel konkrétně netvrdí a neprokáže újmu, která mu v důsledku správního vyhoštění hrozí. Nejvyšší správní soud proto podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[13] Nejvyšší správní soud dodává, že usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. února 2021

Petr Mikeš
předseda senátu